

~ NYHETSBRÄV ~

För Poul Bjerre Sällskapets medlemmar • Nr 2 år 2018

I väntan på våren...

I början av mars låg snön djup över parken i Vårstavi och Carl Milles skulptur `Själsläkaren och hans patient´ var inbäddad i vitt. Nu i april vaknar växter och fåglar till liv och med några Bjerrecitat vill vi väcka livsandarna på nytt och påminna om `tänkesättet Bjerre´:

Den förnämsta men också den svåraste av alla konster är levnadskonsten.

(Ord på vägen, red: Y. Brilioth, 1965)

Det finns ett helvete, det är att vara ensam - isolerad. Det finns ett himmelrike - det är att kunna vara ensam med sig själv och sitt öde.
(Ord på vägen, red: Y. Brilioth, 1965)

Den lust våldet kan väcka är intet vid sidan om den lust som väcks av vetenskapen om att man är redskap till våldets övervinnande, om också blott i ett enda människohjärta.

(Hur själen läkes ...s. 14 enl. Fredin, 1983)

Lyckan är växandets förnimmelse, och glädjen – det är växandets frukt i din hand. (Död och förnyelse s. 117 enl. Fredin, 1983)

Poul Bjerre – olika vägar till kunskap om honom

För den som vill veta mer om Poul Bjerre, för att bilda sig en uppfattning om hans person, hans verk och hans inflytande, finns flera källor. Hans egen produktion av böcker och artiklar är omfattande. En fin introduktion till psykosyntesen ger Gösta Harding i sitt förord i *Hur själen läkes...* i en utgåva från 1967. En biografisk skildring finns i Jan Bärmarks och Ingemar Nilssons bok *Poul Bjerre - "Människosonen"* (1983) och en kortare i John Landquists *Poul Bjerre. Själsläkaren och konstnären* (1964). I Ingrid Fredins bok *Mänsklig helhet. Poul Bjerres samlade livsbild* (1983) fångar författaren den åldrande själsläkarens bild av människolivet under olika begrepp samt väljer några citat ur samlingsutgåvan av Poul Bjerres psykoteraeutiska skrifter från 1944. De tre senare verken finns till försäljning till förmånligt pris på Vårstavi vid sällskapets föredrag.

Åsa Nilsonne om psykiatri, författarskap och mekaniska diagnoser

Att Åsa Nilsonne som ung valde att utbilda sig till psykiater berodde delvis på att hon var uppvuxen med höns. Hon noterade att hönor normalt var rädda för hunden. Men de förvandlades och gick till anfall så fort som de hade kycklingar att försvara. Att förstå beteenden och hjälpa folk att se sig själva på nya och annorlunda sätt blev en livsuppgift.

Vad hennes egen utveckling och kontakten med patienter under åren har lärt henne har hon nu beskrivit i sin senaste bok *Processen*. Den är tänkt som handledning för unga människor på väg mot ledarskap och andra utmaningar i livet.

Som ung läkare måste man lyssna på handledare och följa deras arbetssätt. Den somatiska medicinens metod är att finna en orsak till problem och eliminera den. Arbetssättet är styrt av korta möten med varje patient. Mediciner fungerar bra t ex vid bipolära tillstånd och i akuta lägen, men att slentrianmässigt skriva ut psykofarmaka är kort-siktigt, menar Åsa Nilsonne.

Hon förordar ett mer terapeutiskt förhållningssätt där läkaren/terapeuten varierar arbetssätt och metodik och bedömer tidsåtgången utifrån patientens behov, inte enligt ett mekaniskt schema i form av checklistor. Varje läkare har ett personligt ansvar. Åsa Nilsonne har arbetat för att medicinerna ska få ökad utbildning i psykologi vilket hon nu som professor emeritus ser är den väg hon själv valde.

Förutom att arbeta som psykiater och psykoterapeut har Åsa N även hunnit med att skriva ett flertal böcker, både facklitteratur och skönlitteratur. Boken *H* om hippocampus beskriver hjärnans två system, ett som uppfattar faror och ett som ser möjligheter. *En passande död* förordar en mer humanistisk syn på psykiatrin. Hundintresset ledde till boken *Hur svårt kan det va?* där hon

tillsammans med hundpsykologen *Eva Bodfeldt* skriver om träning av hundar. Framgång i terapeutiskt arbete nås bäst i lag med olika kompetenser, menar Åsa Nilsson. Hon förordar sk dialektisk beteendeterapi för att möta emotionellt instabila; personer som tidigare kallades för borderlinepersoner. En patient uttryckte det som att hen trott att hens inre var tomt med att det bara inte var någon som tänt lyset tidigare. Förhoppningsvis har detta referat tänt ett ljus över Åsa Nilssons gärning inom psykiatri.

Referat: Jan Olofsson Foto och red: Anita Widén

Stiftelsens överväganden inför Vårstavis framtid

Vid Stiftelsens sammanträde 10 april presenterade ordförande *Claes Ånstrand* utredningen om hur stiftelsens ekonomi ska räddas för framtiden. Kostnaden för fastigheten har under senare år överskridit intäkterna, trots att något forskningsstipendium inte har delats ut. Stiftelsen uppskattar fastighetskostnaden till 3 - 400 000 kronor årligen förutsatt att inga större renoveringar görs. Stipendiebeloppet är satt till 100 000 kr.

Alternativen som presenteras i utredningen är följande:

1. Att behålla byggnaden Vårstavi skulle innebära att kapitalet är förbrukat inom ett par decennier.
2. Vårstavi byggs delvis om till lägenheter. En komplicerad planprocess och stora ombyggnadskostnader samt nödvändiga utgifter för skötsel och administration innebär att det är svårt att förutse att rimlig avkastning uppstår.
3. Vårstavi byggs om till konferensanläggning. Husets status skulle innebära att det enbart kan nyttjas för mindre grupper utan behov av övernattnig. Lösningen beräknas ge endast marginell avkastning samt kostnader för personal, marknadsföring etc.
4. Fastigheten säljs på den öppna fastighetsmarknaden. Kräver ny tomtavgränsning, ny entré för hembygdsföreningens aktiviteter i Vasatugan. En eventuell försäljningsintäkt skulle trots omkostnader ge stiftelsen möjlighet att fullgöra stiftelsens primära uppdrag att stödja vetenskaplig forskning kring psykoterapi.
5. Botkyrka kommun köper fastigheten. Då skulle fastighetens trädgård och mark fortfarande vara tillgänglig för allmänheten. Hur huset skulle utnyttjas blir då kommunens ansvar.

Permutation, dvs begäran hos Kammarkollegiet om att lyfta medel från det fasta kapitalet, har prövats flera gånger tidigare, och är en besvärlig process. 2005 fick stiftelsen tillåtelse att ta ut en miljon för renovering av tak och fasadmålning men detta var ett undantag. Goda idéer kring framtida finansiering och eventuella andra synpunkter är sällskapets medlemmar välkomna att mejla till *Claes Ånstrand* med adress <claes@loveone.se>.

Ny ledamot i Stiftelsen Vårstavi är numera sällskapets ordförande *Anita Widén* efter *Carl Einar Fallenius*, som avled i höstas.

Om medlemsavgiften och gåva till nya medlemmar

Bifogar inbetalningskort till dem som missat. Nya medlemmar välkomnas och när de besöker Vårstavi får de ett exemplar av Barbro Graméns uppsats om huset, trädgården och parken. Skriften säljs för 50 kr.

Möjlighet att erbjuda fler visningar

Enstaka visningar av Vårstavi kan sällskapet nu erbjuda. Minsta avgift är 800 kronor inkl. kaffe. Grupper om fler än åtta personer betalar 100 kr/person. Max 20 personer per visning. Mejla anita.widen@gmail.com eller ring 070 117 115 4 gällande förfrågningar.

Bjerreböcker och skrifter kan köpas via nätet

Sällskapets böcker säljs via www.bokborsen.se. I sökrutan skriver du 'bjerresällskapet'. Carsten Cedegard bistår gärna antingen per e-post ccedegard@yahoo.se eller per mobil 076 709 99 33

Var med och påverka!

Förslag på lämpliga personer till vår styrelse kan lämnas per e-post till waltraut@neuschutz.se, telefon 08 55156330 eller mobil 070 147 2317.

Välkommen till årsmöte med cellokonsert!

♥ **Lördag 26 maj 2018 kl.13.30 Cellomusik av olika tonsättare, bland annat Bartók, framförs av Åsa Strid, cellist vid Kungliga Filharmonin, och Lovisa Engdahl Nilsson, cellist och metodiklärare.** De berättar även om El Sistema, metoden där många barn får möta musiken och lär sig spela på ett enkelt men beprövat sätt. Efter konsert och kaffe håller vi årsmöte.

♥ Två öppna visningar av Vårstavi i sommar

- **Lördag 16 juni kl.13.30**

Samling med kaffe på loggian för en introduktion om Poul Bjerre och husets historia. Kostnad 100 kr inkl. kaffe för personer över 18 år.

- **Lördag 18 augusti kl. 13.30** samma som ovan.

Poul Bjerre Sällskapets program äger rum lördagar kl. 13.30 på Vårstavi. Efter programmet serveras kaffe/te och bröd. Kostnad för föredrag och kaffe är 100 kronor, medlem 80 kronor. Möjlighet finns att köpa böcker och kort.

Vårstavi, Nynäsvägen 4 i Vårsta ligger till vänster, ca 200 m från rondellen i Vårsta C. Från Tumba C reser man med buss 716 i riktning Bremora, hållplats Vårsta. Har du frågor ring *Anita Widén* 070/1171154 eller mejla anita.widen@gmail.com